

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura we Wrocławiu**

Wrocław, dnia 16 lutego 2012 r.

**Pan
Sławomir Wojtas**

**Prezes
Spółki Wrocław 2012 Sp. z o.o.**

LWR-4101-25-02/2011
P/11/074

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (j.t. Dz.U. z 2012 r. poz. 82), zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu skontrolowała działania Spółki Wrocław 2012 Sp. z o.o. (zwanej dalej „Wrocław 2012 Sp. z o.o.” lub „Spółką”) w zakresie przygotowania Polski do organizacji finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA – EURO 2012, zrealizowane w 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 9 stycznia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Spółka, powołana przez Gminę Wrocław w dniu 3 grudnia 2007 r., realizuje umowę o powierzeniu przedsięwzięć organizacji Finałowego Turnieju Euro 2012, zawartą z Gminą Wrocław w dniu 21 maja 2008 r., wykonuje obowiązki Inwestora w zakresie wybudowania Stadionu Miejskiego.

NIK pozytywnie ocenia działalność Spółki w skontrolowanym zakresie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

Tak sformułowaną ocenę ogólną uzasadniają zamieszczone poniżej oceny cząstkowe.

1. NIK pozytywnie ocenia działania organizacyjne podejmowane przez Spółkę w celu uzyskania pozwolenia na użytkowanie umożliwiającego zorganizowanie na Stadionie Miejskim imprez masowych zgodnie z obowiązującymi przepisami, wymogami UEFA i Ekstraklasy S.A.

Spółka uzyskując kolejne pozwolenia na użytkowanie Stadionu (z licznymi wyłączeniami części obiektu, na których trwały jeszcze roboty) wydane przez Komendę Miejską Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu, Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego we Wrocławiu, Państwowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego we Wrocławiu, zorganizowała na Stadionie Miejskim cztery imprezy masowe, tj. galę bokserską – walka Kliczko/Adamek w dniu 10 września 2011 r., koncert muzyczny Georga Michaela z udziałem Filharmonii Wrocławskiej w dniu 17 września 2011 r., widowiskowe pokazy samochodowe MONSTER JAM w dniu 1 października 2011 r., mecz międzynarodowy reprezentacji Polski z reprezentacją Włoch w dniu 11 listopada 2011 r. oraz mecz ligowy Ekstraklasy WKS Śląsk Wrocław – Wisła Kraków w dniu 25 listopada 2011 r. Imprezy te zgromadziły na Stadionie Miejskim prawie komplety widzów (Stadion posiada 43 tys. miejsc) i odbyły się bez zakłóceń i zgodnie z przepisami o organizacji imprez masowych.

2. NIK nie wnosi również uwag do zabezpieczenia finansowania realizacji Przedsięwzięcia EURO 2012 – budowy Stadionu Miejskiego we Wrocławiu. Poza środkami Gminy Wrocław, budowa Stadionu, zgodnie z zawartą 29 czerwca 2010 r. przez Spółkę umową z Kredytodawcami, tj. BRE Bank SA, Nordea Bank Polska SA, finansowana była z kredytu bankowego udzielonego do maksymalnej wysokości 499,5 mln zł. Na realizację Stadionu Miejskiego, od rozpoczęcia inwestycji do dnia 9 grudnia 2011 r. Inwestor wydatkował łączną kwotę 695.081,4 tys. zł, co stanowiło 77,12% planowanych nakładów (901.254,0 tys. zł), zaś stan zaawansowania rzeczowego przedsięwzięcia określono na 95,3%.

3. NIK natomiast negatywnie ocenia niezakończenie w umownym terminie wszystkich robót związanych z budową Stadionu. Do wykonania pozostały niektóre prace wykończeniowe, instalatorskie wewnątrz obiektu, zagospodarowanie terenu wokół Stadionu (nasadzenia zieleni, parkingi dla autokarów) oraz procedury rozruchowe i kalibrujące systemy operacyjno-techniczne obiektu.

Ustalono, że w latach 2009 – 2011 wydłużeniu ulegały zarówno terminy zakończenia budowy Stadionu jak i wzrosły koszty jego budowy.

W ofercie zgłoszeniowej do UEFA oraz w umowie stadionowej, stanowiącej załącznik do umowy organizacyjnej, zobowiązano się Stadion Miejski przekazać do użytku do czerwca 2010 r. Jednakże już w 2008 r. termin przesunięto na czwarty kwartał 2010 r., w 2009 r. – na pierwszy kwartał 2011 r., a w 2010 r. termin wybudowania Stadionu określono na 30 czerwca 2011 r. Jednakże umowny termin zakończenia budowy Stadionu (30 czerwca 2011 r.) nie został dotrzymany przez Wykonawcę, tj. konsorcjum firm Max Bögl Spółka z o.o. Wnioskowany przez Wykonawcę nowy termin zakończenia budowy został określony na dzień 31 marca 2012 r., tj. wydłużony o dziewięć miesięcy w stosunku do określonego w umowie z dnia 16 stycznia 2010 r. Jednocześnie NIK negatywnie ocenia fakt, iż od dnia 30 czerwca 2011 r. do dnia zakończenia kontroli, Strony Umowy nie dokonały formalnej zmiany warunków umowy z dnia 16.01.2010 r. w zakresie zakończenia prac budowlanych na Stadionie Miejskim.

Wartość (brutto) inwestycji „budowa Stadionu Miejskiego” rosła kolejno z kwoty 521,1 mln zł (oszacowany koszt budowy w umowie powierzenia z dnia 21 maja 2008 r.), poprzez 853,4 mln zł (stan na 30 listopada 2009 r.) do wartości 857,4 mln zł (stan na 30 grudnia 2010 r.). Na koniec listopada 2011 r. całościowe nakłady, podane przez Inwestora, wynosiły 901,2 mln zł (brutto). Zmieniało się także wynagrodzenie kolejnych wykonawców budowy Stadionu. W dniu 14 kwietnia 2009 r. zawarto pierwszą umowę na wykonanie projektów wykonawczych oraz budowę Stadionu z konsorcjum firm Mostostal Warszawa S.A. określając termin zakończenia realizacji przedmiotu umowy na dzień 14 stycznia 2011 r., a wynagrodzenie w kwocie 729,7 mln zł brutto. Po rozwiązaniu ww. umowy, w dniu 16 stycznia 2010 r. została zawarta umowa z nowym wykonawcą, tj. konsorcjum firm Max Bögl Spółka z o.o., której przedmiotem było kontynuowanie budowy Stadionu wraz z wykonaniem projektów wykonawczych. Nowy Wykonawca zobowiązał się zbudować Stadion w terminie do 30 czerwca 2011 r., a kwota umowy wynosiła 655 mln zł brutto. NIK zwraca uwagę, że argument dotyczący ceny proponowanej przez konsorcjum firm Max Bögl Spółka z o.o. był istotny przy wyborze tego wykonawcy do dokończenia inwestycji, bez zastosowania trybu przetargu konkurencyjnego, tj. w trybie zamówienia z wolnej ręki.

4. NIK negatywnie ocenia także wypłacenie Wykonawcy, tj. konsorcjum firm Max Bögl Spółka z o.o, kwoty 24.680.650,45 zł (brutto) na podstawie postanowień pkt. 4.4. Ogólnych Warunków Umowy z dnia 16 stycznia 2010 r.

W dniu 21 kwietnia 2011 r. Gmina Wrocław i Spółka, bazując na postanowieniach pkt 4.4. OWU, zawarły Porozumienie z konsorcjum firm Max Bögl. Spółka z o.o., w którym po-

twierdziły, iż w celu dotrzymania lub skrócenia terminu realizacji Stadionu, Wykonawca musi zmienić kluczowe elementy konstrukcyjne i technologiczne, a doświadczenie i wiedza techniczna Wykonawcy pozwoli na podjęcie ryzyka zastosowania zmienionych technologii, tj.:

- wykonania głównych elementów konstrukcyjnych – rygli zębatach oraz wykonania w tym zakresie projektu zamiennego, a także wykonaniem robót wchodzących w zakres punktu krytycznego opisanego, jako montaż rygli zębatach, w dniu 21 października 2010 r., tj. 25 dni przed terminem,
- zastosowania technologii próżniowych trawersów, dzięki którym możliwe było wykonanie trybun bez zbędnych otworów transportowych, które są słabym punktem konstrukcji podczas eksploatacji stadionu,
- wdrożenia na budowie działań organizacyjno-technologicznych montażu stalowej konstrukcji dachu,
- wprowadzenia zmienionych biegów schodowych na esplanadzie,
- wykorzystania gąsienicowych żurawi samojezdnych o zwiększonej nośności do montażu elementów prefabrykowanych garażu wielopoziomowego.

Po zrealizowaniu części robót w zmienionych technologiach i zakresach, Inwestor przyjął oświadczenie Wykonawcy odnośnie konieczności wprowadzenia ww. zmian, których wykonanie jest niezbędne dla dotrzymania lub skrócenia terminu realizacji przedmiotu Umowy. Strony ustaliły, że łączne dodatkowe (nieobjęte umową z dnia 16 stycznia 2010 r.) wynagrodzenie z tytułu opisanych robót wynosi 24.680.650,45 zł (brutto). Kwota ta została wypłacona konsorcjum Max Bögl Spółka z o.o. w dniu 29 kwietnia 2011 r. za fakturą VAT nr 0009/04/11/504/FVS. Jednakże należy zaznaczyć, że pomimo wprowadzenia tych zmian i nowych technologii, termin zakończenia przedmiotu Umowy (30 czerwca 2011 r.) nie został dotrzymany przez Wykonawcę. W ocenie NIK, niedotrzymanie terminu zakończenia budowy Stadionu, jednoznacznie wskazuje na brak przesłanek do dodatkowego premiowania Wykonawcy

NIK negatywnie ocenia, iż Spółka przez okres ponad 180 dni (od 30 czerwca 2010 r.) nie wyjaśniła przyczyn przedłużenia terminu realizacji budowy Stadionu przez Głównego Wykonawcę, polegając na składanych przez Wykonawcę bardzo ogólnych wnioskach o przedłużenie terminu obowiązywania umowy. W ocenie NIK, przedkładane przez Wykonawcę uzasadnienia przedłużenia terminu realizacji budowy były nie do przyjęcia, ponieważ

nie specyfikowały wpływu konkretnych przyczyn na terminy zakończenia prac, jednakże sprawowany nadzór inwestorski przez służby techniczne Spółki, powinien analogicznie jak w przypadku poprzedniego Wykonawcy konsorcjum Mostostalu S.A., odpowiednio wcześniej zasygnalizować narastanie problemów z terminową realizacją robót.

Z wyjaśnień Pana Prezesa wynikało ponadto, że Spółka na obecnym etapie postępowania, wobec złożonego przez Wykonawcę wniosku o zmianę (wydłużenie) terminu realizacji Umowy, nie jest w stanie wskazać konkretnych zamierzeń czy też decyzji odnośnie ewentualnego zwrotu przez Wykonawcę wypłaconego dodatkowego wynagrodzenia czy też obciążenia Wykonawcy karami z tytułu nieterminowej realizacji przedmiotu Umowy.

5. NIK pozytywnie ocenia realizację wniosku pokontrolnego skierowanego do Spółki po kontroli przeprowadzonej w okresie w 2010 r.¹ Realizując wniosek pokontrolny, Spółka doprowadziła do odpłatnego przejęcia przez Konsorcjum Max Bögl Polska Sp. z o.o. elementów infrastruktury technicznej placu budowy za kwotę 1.916.818,17 zł (brutto).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1. Objęcie szczególnym nadzorem pozostałych do wykonania robót wykończeniowych pozwalających na zakończenie budowy Stadionu Miejskiego i dopuszczenie go do użytkowania bez wyłączeń.**
- 2. Dokonanie analizy zasadności przedłużenia terminu realizacji przedmiotu umowy z dnia 16 stycznia 2010 r. przez Konsorcjum Max Bögl Polska Sp. z o.o. w kontekście prawidłowości wypłaty dodatkowego wynagrodzenia w kwocie 24.680.650,45 zł brutto na podstawie postanowień pkt. 4.4. OWU i porozumienia z dnia 2 kwietnia 2011 r. oraz naliczenia kar umownych z tytułu opóźnień w trakcie budowy Stadionu.**

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura we Wrocławiu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Prezesa w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

¹ Wystąpienie pokontrolne NIK z dnia 14.03.2011 r.; P/10/072; LWR-4101-25-02/2010

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli we Wrocławiu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.